

PART - I

CHILD DEVELOPMENT AND PEDAGOGY

1. Identify the correct statement with regard to the growth and development.

- (1) Growth is the part of development.
- (2) Growth starts from conception and continues till death.
- (3) Development starts from birth and stops at certain age.
- (4) Development and growth are no way related to each other.

పెరుగుదల మరియు వికాసానికి సంబంధించిన సరైన దానిని గుర్తించండి.

- (1) పెరుగుదల అనేది వికాసంలో భాగం.
- (2) పెరుగుదల గర్భస్థం నుండి ప్రారంభమై చనిపోయేవరకు కొనసాగును.
- (3) వికాసం అనేది పుట్టుకతో ప్రారంభమై ఒక దశలో ఆగిపోతుంది.
- (4) వికాసం మరియు పెరుగుదలకు మధ్య ఎలాంటి సంబంధం లేదు.

2. No autonomy is granted under this child rearing practice.

- (1) Uninvolved
- (2) Autocratic
- (3) Authoritative
- (4) Permissive

ఈ రకమైన పిల్లలను పెంచే పద్ధతిలో స్వయం ప్రతిపత్తి ఇవ్వబడదు.

- (1) పాల్గొనని
- (2) నియంతృత్వ
- (3) అధికారయుత
- (4) అనుమతించే

3. Symbolic and Ego-centric thinking are the major characteristics of ....

- (1) Concrete operational stage
- (2) Sensori motor stage
- (3) Pre-operational stage
- (4) Formal-operational stage

“ప్రతీకాత్మక” మరియు “అహం కేంద్రీకృత”

ఆలోచన అనేవి దీని యొక్క ప్రధాన లక్షణాలు.

- (1) మూర్త ప్రచాలక దశ
- (2) ఇంద్రియ చాలక దశ
- (3) పూర్వ ప్రచాలక దశ
- (4) అమూర్త ప్రచాలక దశ

4. The unfolding of biologically inherited potentialities as a function of time or in an age related sequence is called .....

- (1) Maturation
- (2) Progress
- (3) Development
- (4) Growth

వ్యక్తిలోని అంతర్గతంగా ఉన్న జీవ సంబంధమైన

శక్తులను సమయానుసారంగా లేదా వయసు

సంబంధిత క్రమంలో వికాసంపజ్జేయడ మనేది

- (1) పరిపక్వత
- (2) పురోగతి
- (3) వికాసం
- (4) పెరుగుదల

5. "Mnemonics" are used in improving .....

- (1) Understanding
- (2) Memory
- (3) Intelligence
- (4) Creativity

'నిమోనిక్స్' దీనిని పెంపొందించుకోవడానికి ఉపయోగిస్తారు.

- (1) అవగాహన
- (2) స్మృతి
- (3) ప్రజ్ఞ
- (4) సృజనాత్మకత ✓

6. One of the following need to be considered for organising learner centric teaching learning process.

- (1) Study habits
- (2) Achievement motivation
- (3) Individual differences
- (4) Only aptitude

ఈ క్రింది వానిలో ఒకటి అభ్యాసక కేంద్రిత బోధనాభ్యాసన ప్రక్రియగా భావించబడే అవకాశం కలదు.

- (1) అధ్యయన అలవాట్లు
- (2) సాధన ప్రేరణ
- (3) వైయక్తిక భేదాలు
- (4) సహజసామర్థ్యం మాత్రమే

7. According to Bandura, "observational learning" is .....

- (1) Sequencing
- (2) Structuring
- (3) Shaping
- (4) Modelling

బండూర ప్రకారం పరిశీలన అభ్యాసనం అనేది .....

- (1) క్రమము
- (2) సంరచన
- (3) ఆకృతి
- (4) నమూన

8. If a student is given reward for every correct response for every five minutes, the reinforcement schedule is .....

- (1) Fixed Ratio
- (2) Variable
- (3) Continuous
- (4) Fixed Interval

ఒక విద్యార్థికి, ప్రతి ఐదు నిమిషాలకు ఒకసారి తాను ఇచ్చే సరైన సమాధానానికి బహుమతి ఇవ్వబడితే అది ఇట్టి పునర్పలన షెడ్యూల్.

- (1) స్థిర నిష్పత్తి
- (2) చరం
- (3) నిరంతర
- (4) స్థిర అంతరం

9. As per the RTE Act, 2009 a school with classes I to V shall have Head Teacher, if the student's strength of the school is .....

- (1) 125 - 149
- (2) 150 & above
- (3) 75 - 99
- (4) 100 - 124

RTE చట్టం-2009 ప్రకారం I నుండి V తరగతులు గల పాఠశాలలో, విద్యార్థుల సంఖ్య ఈ విధంగా ఉంటే ఒక ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఉండాలి.

- (1) 125-149
- (2) 150 అంతకు మించి
- (3) 75-99
- (4) 100-124

10. In P.W.D. Act, 1995 the term 'P.W.D.' stands for .....

- (1) Persons with Difficulty.
- (2) Persons with Disability.
- (3) Population with Disability.
- (4) Population with Disadvantages.

పి.డబ్ల్యు.డి. యాక్ట్, 1995 లో

'పి.డబ్ల్యు.డి.' అనగా .....

- (1) పర్సన్స్ విత్ డిఫిక్టీ
- (2) పర్సన్స్ విత్ డిసేబిలిటీ -
- (3) పాపులేషన్ విత్ డిసేబిలిటీ
- (4) పాపులేషన్ విత్ డిస్ అడ్వాంటేజస్

11. One of the merits of organising learning in heterogenous ability groups is ....

- (1) High ability group benefit and low ability group suffer.
- (2) Both high and low ability groups suffer.
- (3) Both high and low ability groups benefit.
- (4) Low ability group benefit and high ability group suffer.

విజాతి సామర్థ్య సమూహాలలో అభ్యసనాన్ని నిర్వహించడంలో ఉండే ఒక సుగుణం.

- (1) ఉన్నత సామర్థ్య సమూహం అబ్బి పొందుట మరియు నిమ్న సామర్థ్య సమూహం సప్టపోవుట.
- (2) ఉన్నత మరియు నిమ్న సామర్థ్య సమూహాలు రెండూ సప్టపోవుట.
- (3) ఉన్నత మరియు నిమ్న సామర్థ్య సమూహాలు అబ్బి పొందుట.
- (4) నిమ్న సామర్థ్య సమూహం అబ్బి పొందుట మరియు ఉన్నత సామర్థ్య సమూహం సప్టపోవుట.

12. NCF-2005 suggested to shift learning within the four walls of the class room to this ....

- (1) Grade oriented learning.
- (2) Learning related to monetary gains.
- (3) Learning in the wider society context.
- (4) Learning is based on books.

NCF-2005, అభ్యసనాన్ని తరగతి గది నాలుగు గోడల మధ్యదిగా కాకుండా, దీనికి మారాలని సూచించింది.

- (1) గ్రేడు ఆధారిత అభ్యసనం
- (2) ఆర్థిక లాభాల సంబంధిత అభ్యసనం
- (3) విశాల సాంఘిక సందర్భ అభ్యసనం
- (4) పుస్తకాధారిత అభ్యసనం

13. Match the following.

A	B
1. Dyslexia	a. Difficulty in mathematics.
2. Dyscalculia	b. Difficulty with fine motor skills.
3. Dysgraphia	c. Difficulty in reading.
4. Dyspraxia	d. Difficulty with writing.

(1) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(2) 1 - a, 2 - c, 3 - b, 4 - d

(3) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b

(4) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d

జత పరుచుము.

A	B
1. డిస్లెక్సియా	a. గణితంలో క్లిష్టత.
2. డిస్కాలిక్యులియా	b. సునిశిత చలన నైపుణ్యాలలో క్లిష్టత.
3. డిస్గ్రాఫియా	c. పఠనంలో క్లిష్టత.
4. డిస్ప్రాక్సియా	d. రాయడంలో క్లిష్టత.

(1) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(2) 1 - a, 2 - c, 3 - b, 4 - d

(3) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b

(4) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d

14. If you were a primary school teacher, you would try to nurture creativity among ...

(1) children with high achievement only.

(2) obedient children only.

(3) all children.

(4) intelligent children only.

నీవు ఒక ప్రాథమిక పాఠశాల ఉపాధ్యాయునివైతే, సృజనాత్మకతను వీరిలో పెంపొందించే ప్రయత్నం చేస్తావు.

(1) ఎక్కువ సాధనగల పిల్లల్లో మాత్రమే

(2) అణుకువతో ఉన్న పిల్లల్లో మాత్రమే

(3) పిల్లలందరిలో

(4) ప్రజ్ఞగల పిల్లల్లో మాత్రమే

15. The term 'neonate' refers to .....

(1) Two year old child

(2) Baby in mother's womb

(3) New born child

(4) One year old child

'నవజాత' శిశువు అనగా .....

(1) రెండు సంవత్సరాల బాలుడు.

(2) గర్భస్థ శిశువు.

(3) అప్పుడే జన్మించిన శిశువు.

(4) ఒక సంవత్సరపు బాలుడు.

16. One of the following do not facilitate maximum transfer of learning.

- (1) By learning principles, rules and generalisations.
- (2) By learning through rote memorisation.
- (3) Linking the present with past learning.
- (4) Linking the present with life experiences.

ఈ క్రింది వానిలో ఒకటి గరిష్ట అభ్యసన బదలాయింపును ప్రోత్సహించదు.

- (1) సూత్రములు, నిబంధనలు మరియు సాధారణీకరణాలు అభ్యసించడం ద్వారా.
- (2) బట్టీ పట్టడం ద్వారా అభ్యసించడం.
- (3) పూర్వ అభ్యసనాన్ని, ప్రస్తుత అభ్యసనాన్ని జోడించడం.
- (4) జీవిత అనుభవాలను, ప్రస్తుత అభ్యసనాన్ని జోడించడం.

17. Students formulate hypothesis, test hypothesis and draw conclusions in this method.

- (1) Lecture method
- (2) Group Discussion
- (3) Inquiry method
- (4) Activity method

ఈ పద్ధతిలో విద్యార్థులు పరికల్పనను రూపొందిస్తారు, పరికల్పనలను పరీక్షించి ఫలితాలను రాబడతారు.

- (1) ఉపన్యాస పద్ధతి
- (2) బృంద చర్చ
- (3) విచారణ పద్ధతి
- (4) కృత్య పద్ధతి

18. "Rewards can be an effective tool to enhance achievement." - It indicates this type of motivation.

- (1) Natural
- (2) Intrinsic
- (3) Extrinsic
- (4) Achievement

సాధనను పెంపొందించుటకు బహుముతులు అనేవి ఒక ప్రభావవంతమైన ఉపకరణాలు. ఇది ఈ రకమైన ప్రేరణను సూచిస్తుంది.

- (1) సహజ
- (2) అంతర్గత
- (3) బహిర్గత
- (4) సాధన

19. Ramu has dropped out from the school due to unpleasant school experiences. This is an illustration of the following law.

- (1) Law of regression
- (2) Law of spontaneous recovery
- (3) Law of extinction
- (4) Law of effect

రాము అనే బాలుడు తన పాఠశాలలో ఆహ్లాదకరమైన అనుభవాలు లేనందువలన పాఠశాల వదిలి వెళ్ళినాడు. ఇది ఈ క్రింది నియమానికి ఒక ఉదాహరణ.

- (1) ప్రతిగమన నియమం
- (2) అయత్న సిద్ధ స్వాస్థ్య నియమం
- (3) విలుప్తీకరణ నియమం
- (4) ఫలిత నియమం

20. According to Erickson, the period of adolescence is marked with this crisis ....

- (1) Intimacy Vs Isolation
- (2) Identity Vs Role confusion
- (3) Initiative Vs Guilt
- (4) Trust Vs Mistrust

ఎరిక్సన్ ప్రకారం కౌమారం ఈ సంక్షోభంతో కూడుకున్నది.

- (1) సన్నిహితత్వం Vs ఏకాంతం
- (2) తాదాత్మ్యం Vs పాత్ర సందిగ్ధత
- (3) చొరవ Vs అపరాధం
- (4) నమ్మకం Vs అపనమ్మకం

21. The story of 'fox and sour grapes' is an example of .....

- (1) Repression
- (2) Regression
- (3) Rationalization
- (4) Reaction formation

'నక్క, పుల్లని ద్రాక్ష' అను కథ దీనికి ఉదాహరణ.

- (1) దమనం
- (2) ప్రతిగమనం
- (3) హేతుబద్ధీకరణ
- (4) ప్రతిచర్య నిర్మితి

22. To study the developmental patterns of the primary school children, a psychologist has chosen the students of classes I to V of a mandal and conducted the study in a year. The research method adopted by the psychologist is ....

- (1) Developmental study
- (2) Case study
- (3) Cross sectional study
- (4) Longitudinal study

ప్రాథమిక పాఠశాలలోని పిల్లల వికాస రీతులను అధ్యయనం చేయడానికి మనో విజ్ఞానవేత్త ఒక మండలంలోని 1 నుండి 5 తరగతుల పిల్లలను ఎంచుకున్నాడు. మనో విజ్ఞానవేత్త ఎంచుకొన్నది ఈ పరిశోధనా పద్ధతి.

- (1) వికాస అధ్యయనం
- (2) వ్యక్తిగత అధ్యయనం
- (3) క్రాస్ సెక్షనల్ అధ్యయనం
- (4) లాంగిట్యూడినల్ అధ్యయనం

23. According to Kohlberg, child's morality is controlled by the 'fear of punishment' at this stage .....

- (1) Stage 3
- (2) Stage 4
- (3) Stage 1
- (4) Stage 2

కోహల్బర్గ్ ప్రకారం ఈ దశలో పిల్లవాడి యొక్క నైతికత భయంతో కూడిన దండనతో నియంత్రించబడును.

- (1) 3వ దశ
- (2) 4వ దశ
- (3) 1వ దశ
- (4) 2వ దశ

24. Learning is a process of bringing relatively permanent changes in behaviour through .....

- (1) Growth
- (2) Memory
- (3) Experience
- (4) Maturation

దీని ద్వారా ప్రవర్తనలో సాపేక్ష, శాశ్వత మార్పులను తీసుకువచ్చే ప్రక్రియే అభ్యసనం.

- (1) పెరుగుదల
- (2) స్మృతి
- (3) అనుభవము
- (4) పరిపక్వత

25. According to Vygotsky, the aim of private speech is for the .....

- (1) Ego-centric development of children.
- (2) Self-guidance of children.
- (3) Self realization of children.
- (4) Direction of parents to children.

వైగోట్స్కీ ప్రకారం స్వగతభాషణం దీనికై ఉద్దేశించబడినది.

- (1) పిల్లల అహం కేంద్రీకృత వికాసం
- (2) పిల్లల స్వీయ మార్గదర్శనం
- (3) పిల్లల స్వీయ సాక్షాత్కారము
- (4) పిల్లలకు తల్లిదండ్రుల నిర్దేశం

26. Cephalocaudal development indicates that the development proceeds from .....

- (1) Umbilic to head
- (2) Toe to umbilic
- (3) Head to toe
- (4) Centre to other parts

వికాసం ఈ దిశగా సాగుతుందని శిరః పాదాభిముఖ వికాసం సూచిస్తుంది.

- (1) నాభి నుండి తలకు
- (2) పాదం నుండి నాభికి
- (3) తల నుండి పాదానికి
- (4) కేంద్రం నుండి ఇతర భాగాలకు

27. Programmed learning is based on following theory.

- (1) Observational learning theory.
- (2) Trial and Error learning theory.
- (3) Classical conditioning theory.
- (4) Operant conditioning theory.

కార్యక్రమయుత అభ్యసనకు ఆధారమైన సిద్ధాంతము

- (1) పరీశీలనా అభ్యసన సిద్ధాంతం
- (2) యత్నదోష అభ్యసన సిద్ధాంతం
- (3) శాస్త్రీయ నిబంధన సిద్ధాంతం
- (4) కార్యసాధక నిబంధన సిద్ధాంతం

28. One of the following is not a purpose of formative assessment.

- (1) Feedback to the parents about their children's studies.
- (2) Certification of completion of a course of study.
- (3) Feedback to the learners about their participation, understanding, etc.
- (4) Feedback to the teachers about their teaching.

ఈ క్రింది వానిలో ఒకటి నిర్మాణాత్మక మదింపు ఉద్దేశం కానిది.

- (1) తల్లిదండ్రులకు వారి పిల్లల అధ్యయనం గురించిన ప్రతిపూష్టి.
- (2) ఒక అధ్యయన కోర్సు సంపూర్తి యొక్క ధృవీకరణ.
- (3) అభ్యాసకులకు వారి పాల్గొనుట, అవగాహన మొదలైన వాటిని గురించిన ప్రతిపూష్టి.
- (4) ఉపాధ్యాయులకు వారి బోధనను గురించిన ప్రతిపూష్టి.

29. As per NCF-2005, medium of learning in schools is .....

- (1) English
- (2) Hindi / Sanskrit -
- (3) Home language
- (4) Multilingual

NCF-2005 ప్రకారం పాఠశాలల్లో అభ్యసనా మాధ్యమంగా ఉండవలసినది.

- (1) ఇంగ్లీషు
- (2) హిందీ/సంస్కృతం
- (3) ఇంటి భాష
- (4) బహుళ భాషలు

30. If $MA = CA$, then the I.Q. is ....

$MA = CA$ అయిన I.Q. = ...

- (1) 120
- (2) 90
- (3) 100
- (4) 110

PART - II
TELUGU (Language - I)

31-36. కింది వచన భాగాన్ని చదివి **31-36**

వరకు గల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు గుర్తించండి.

“నేను సభా భవనమున కేగుసరికి జంఘాల శాస్త్రీ దేనిని గూర్చియో కాని యుపన్యసించుచున్నాడు. అది వఱకే మాటలు చెప్పి యుండెనో నే నెఱుగను గాని నేను సభాప్రవేశ మొనర్చిన పిమ్మట నిట్లు చెప్పెను.

మీ కసత్యముగా దోషవచ్చును - నాయనలారా! అసత్యము కాదు. ఆయన యాంధ్రుడు, కృష్ణా తీరమున బుట్టినవాడు. శుద్ధ శ్రోత్రియ కుటుంబములోని వాడు. ఎం.ఎ., బి.ఎల్., పరీక్షలలో సుత్తిర్లుండైన వాడు. న్యాయవాద వృత్తిని నిరాఘాటముగా నిరంకుశముగా నిర్వర్తించుచున్నవాడు. అట్టివాని నాహ్వనించి యాదరించి యాంధ్ర బాలక సంబంధముగు నొక్క సభలో నధ్యక్షుడుగా నుండుడని పాఠశాలా బాలకులు ప్రార్థింపగా నుండెదనని యొప్పుకొని తుదకు జేసినపని యిది! “నా కాంధ్ర భాష రాదు, నే నాంధ్రమున మాటలాడ లేను, మీ యిష్టమగునెడల నాంగ్లేయ భాషలో మాటలాడుదును,” అని యర్థమిచ్చు మాటల నాతడాంగ్లేయ భాషలో

బలికెను. తెల్లబోయి తెలివి తప్పి నిల్వగ్రుడ్లు వైచికోనిన పసిబాలు రప్పుడేమి చేయగలరు? కొంతసేపు మాటలాడలేక నిరుత్సాహులై దీర్ఘశ్వాసము లిచ్చి “మీ యిష్టమెఱుతో యటులే” యని యనిష్టతతోఁ బలికిరి. అప్పుడా యధ్యక్షుడొక్క పావుగంట కాల మాంగ్లేయ భాషలో దేహసాధన విషయమును గూర్చి యుపన్యసించి తన యుపన్యాసమున కుపసంహారమును జెప్పి “విల్ ఎని జంటిల్వేన్ కం ఫార్వర్డు టు స్పీక్” అని సభ వారిని ప్రశ్నించెను. బాలకులు భగ్నోత్సాహులై యుండుట వలన బ్రత్యుత్తర మీయక యూరకుండిరి. అయ్యా నేను మాటలాడెదనని లేచితిని.”

31. “మీ కసత్యముగా దోషవచ్చును - నాయనలారా! అసత్యము కాదు” అని ప్రసంగించిన వారు.

- (1) కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు
- (2) జంఘాల శాస్త్రీ
- (3) చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహా రావు
- (4) వాణీదాసుడు

32. నిరాఘాటము ; నిరంకుశము - పదాలకు అర్థాలు

- (1) ఎడ తెగనిది ; తిరస్కారము
- (2) కొలత లేనిది ; అడ్డము లేనిది
- (3) ప్రవాహము ; ఎదురు లేనిది
- (4) మేర లేనిది ; ఆయాసము లేనిది

33. దీర్ఘ శ్వాసము ; భగ్నోత్సాహులు - ఈ సమాస పదాలకు విగ్రహ వాక్యాలు

- (1) దీర్ఘము వలన శ్వాస ;
ఉత్సాహము చేత భగ్నము.
- (2) దీర్ఘము కొఱకు శ్వాస ;
భగ్నులును, ఉత్సాహులును.
- (3) దీర్ఘమైన శ్వాసము ;
ఉత్సాహము భగ్నమైనవారు.
- (4) దీర్ఘములైన శ్వాస ;
ఉత్సాహము పెంపొందినవారు.

34. సభాధ్యక్షుడుగా వచ్చినవారు ఇచ్చట పుట్టినాడు.

- (1) తుంగభద్ర తీరమున
- (2) పెన్నానదీ తీరాన
- (3) కృష్ణా తీరమున
- (4) గోదావరీ తీరమున

35. సభాధ్యక్షుని మాతృభాష

- (1) తెలుగు
- (2) ఆంగ్లము
- (3) సంస్కృతము
- (4) హిందీ

36. దేహసాధనపై ఉపన్యసించినవారు

- (1) గురజాడ అప్పారావు
- (2) లక్ష్మీ నరసింహారావు
- (3) జంఘాల శాస్త్రి
- (4) సభాధ్యక్షుడు

37. ఏమి + అయ్యె = ఏమయ్యె - ఈ సంధి కార్యం

- (1) నిత్యము
- (2) విభాష
- (3) వైకల్పికము
- (4) బహుళము

38. మధ్యాహ్నము ; అజ్ఞానం - అనేవి ఈ సమాసాలు

- (1) ద్వితీయా తత్పురుషం ;
బహుప్రీహి సమాసం.
- (2) బహుప్రీహి సమాసం ;
అవ్యయిభావ సమాసం.
- (3) ప్రథమా తత్పురుషం ;
సంభో తత్పురుషం.
- (4) షష్ఠీ తత్పురుషం ; ప్రథమా తత్పురుషం .

39. ముచ్చటైన ; ఆయన - అనే పదాలు పరుసగా ఈ భాషాభాగములు.

- (1) నామవాచకము ; సర్వనామము
- (2) అవ్యయము ; క్రియా విశేషణము
- (3) సర్వనామము ; విశేషణము
- (4) విశేషణము ; సర్వనామము

40. ఇవి క్రమంగా సంయుక్త, సంశ్లేష అక్షరాలు గల పదాలు

- (1) పూలసజ్జ - పిట్ట
- (2) కృష్ణార్జునులు - జ్యోత్స్న
- (3) శాస్త్రం - సత్త్వం
- (4) కొర్రమట్ట - ధర్మం

41. అమ్మ నిద్ర లేచింది.

అమ్మ ముఖం కడుక్కుంది.

ఈ రెండు వాక్యాలను కలిపి రాసిన రూపం

- (1) అమ్మ నిద్ర లేచింది ముఖం కడుక్కుంది.
- (2) నిద్ర లేచిన అమ్మ ముఖం కడిగింది.
- (3) అమ్మ నిద్ర లేచి అమ్మ ముఖం కడుక్కుంది.
- (4) అమ్మ నిద్ర లేచి ముఖం కడుక్కుంది.

42. హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదులలో ఆషాఢ మాసంలో భక్తులు దేవిని దర్శించుకొని బోనాలను నైవేద్యంగా సమర్పిస్తూ, వస్త్రాలను, కానుకలను, ఒడి బియ్యాన్ని కూడ సమర్పించే తంతును ఇలా అంటారు.

- (1) గారడి
- (2) పావడి
- (3) ఊరడి
- (4) ఆరడి

43-48. కింది పద్యాన్ని చదివి 43-48 వరకు ఉన్న ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాన్ని గుర్తించండి.

“జనకుడు తండ్రి, సద్గుణ విశాలుడు

పంక్తిరథుండు మామ దు

ర్జన భుజగర్వ వైభవ విరాముడు రాముడు

భర్త నీకు నీ

వసుపమ ధర్మ మర్మ నిధి, వజ్రతఁజెందకు;

నాథునాజ్ఞఁ జే

కొని చరియింపు; మేల వెత గుండెద?

వర్త్యముఁ గొమ్ము మానినీ!”

43. ‘దుష్టభుజ బలాతిశయాన్ని’ అణిచేవాడు

(1) లక్ష్మణుడు

(2) శ్రీరాముడు

(3) శత్రుఘ్నుడు

(4) భరతుడు

44. ‘సద్గుణ విశాలుడు’ సంతి పదాన్ని విడదీసిన రూపము

(1) సద్దు + గుణ విశాలుడు

(2) సత్తు + గుణ విశాలుడు

(3) సద్ + గుణ విశాలుడు

(4) సత్ + గుణ విశాలుడు

45. ఈ పద్యము వీరిని ఉద్దేశించి చెప్పబడింది.

(1) ఊర్మిళ

(2) మాండవి

(3) సీత

(4) శ్రుతకీర్తి

46. ‘అజ్ఞత’ పదానికి అర్థము

(1) తెలివిగలతనం

(2) తెలివితేలికతనం

(3) గుణవంతురాలగు

(4) మర్యాద గలది

47. ఈ వృత్త పద్యములోని ఛందస్సు

(1) ఉత్పలమాల

(2) శార్దూలము

(3) చంపకమాల

(4) మత్తేభము

48. పంక్తిరథుడుగా చెప్పబడినవాడు

(1) దశరథుడు

(2) కుశుడు

(3) జనకుడు

(4) లవుడు

49. 'మాతృకలు' వీనికి చెందినవి.

- (1) చతుర్ పార్శ్వ ఉపకరణాలు
- (2) త్రి పార్శ్వ ఉపకరణాలు
- (3) ద్వి పార్శ్వ ఉపకరణాలు
- (4) ఏక పార్శ్వ ఉపకరణాలు

50. కొందరు మాట్లాడేటప్పుడు మొదట నెమ్మదిగా మొదలుపెట్టి, పోనుపోను వేగం ఎక్కువ చేసి చివరలో అస్పష్టంగా అర్థరహితంగా మాట్లాడటం అనేది ...

- (1) ధారాళంగా మాట్లాడలేక పోవడం
- (2) సమస్వర రాహిత్యం
- (3) వేగోచ్ఛారణ
- (4) సమవేగ రాహిత్యం

51. ఒక గంట కాలంలో 20 నిమిషాలు ఒక్కో తరగతికి ప్రత్యక్ష బోధనను, మిగతా 40 నిమిషాలు మానిబర్ సహాయం లేదా స్వయం అభ్యసనానికి కేటాయించడం - దీనికి చెందినదిగా చెప్పవచ్చు.

- (1) బహుళ తరగతి బోధన
- (2) పర్యవేక్షణాత్మక అధ్యయనం
- (3) స్వయం అభ్యసన పద్ధతి
- (4) నియోజన పద్ధతి

52. 'బ' అనే అక్షరం స్థాన కరణ ప్రయత్న భేదాలు

- (1) ఈషత్ సంవృతం , ఉత్తర స్వరం , కంఠోష్ఠ్యం.
- (2) ఈషత్ సంవృతం , ఉత్తర స్వరం , కంఠతాలవ్యం.
- (3) ఈషత్ సంవృతం , పూర్వ స్వరం , కంఠతాలవ్యం.
- (4) ఈషత్ సంవృతం , పూర్వ స్వరం , కంఠోష్ఠ్యం.

53. 1966లో అధికార భాషా శాసనంలో ప్రతిపాదించిన సూచనల అమలు, వాని ప్రగతి గూర్చి పరిశీలన చేయడానికి వీరి అధ్యక్షతన సమీక్ష సంఘాన్ని నియమించింది.

- (1) బూర్గుల రామకృష్ణారావు
- (2) అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు
- (3) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య
- (4) పి.వి. నరసింహారావు

54. ధ్వనులకు - ధ్వనులకు మధ్య ఉచ్చారణలోని పోలికలు, తేడాలు గ్రహించడం.

- (1) అవగాహన
- (2) సృజనాత్మక శక్తి
- (3) పఠన నైపుణ్యం
- (4) జ్ఞానం

55. 'బుభుక్షితుడు' ; పుల్ల - పదాలకు అర్థాలు

- (1) దప్పికగొన్నవాడు ; రాజు
- (2) భయపడినవాడు ; కీర్తి
- (3) కోపముతో ఉన్నవాడు ; తాడు
- (4) ఆకలిగొన్నవాడు ; గడ్డి

56. 'పెరపు' ; శ్రీ - పదాలకు నానార్థాలు

- (1) భయం, వధ ; సాలెపురుగు, అల
- (2) ఉపాయం, వశం ; అలంకారం, సంపద
- (3) భయం, ఆశ్చర్యము ; వేరు, పాము
- (4) వెంట్రుక, వశం ; విషం, బుద్ధిబలం

57. మంచి వారితో స్నేహం చేయడం వల్ల మన విలువ పెరుగుతుంది. - ఈ వాక్యంలో ఇవి విభక్తితో కూడిన పదాలు.

- (1) మంచివారు ; వల్ల మన విలువ
- (2) తో స్నేహం ; విలువ పెరుగుతుంది
- (3) వారితో ; చేయడం వల్ల
- (4) స్నేహం చేయడం ; పెంపు చేయడం

58. శరణంబని వచ్చిన భీ

కర శత్రువు నయిన బ్రీతిగావగ వలయున్
గరుణాపరుల తెఱంగిది
యరవుగ సరిగావు దీనికే ధర్మంబుల్.
- ఈ పద్యాన్ని రాసిన వారు

- (1) ఎఱ్ఱన
- (2) బమ్మెర పోతన
- (3) తిక్కనామాత్యుడు
- (4) సన్నయ భట్టారకుడు

59. పాల్కురికి సోమనాథుడు రచించిన 'బసవ పురాణం' ఈ ప్రక్రియకు చెందినది.

- (1) గేయం
- (2) గద్య కావ్యం
- (3) ద్విపద
- (4) చంపూ కావ్యం

60. "రాజావారి తోటలో రోజాపూలు చూసేవారే కానీ కోసేవారు లేరు."

ఏమిటవి? ఏవిటవి?

- (1) నక్షత్రాలు
- (2) మెరుపులు
- (3) మేఘాలు
- (4) మిణుగురు పురుగులు

PART - III
ENGLISH (Language - II)

61-65. Read the passage carefully.

Being overweight is perhaps the biggest single health problem among middle-income groups all over the world. On an average, over 50 percent of the adults in the developed countries of the world are overweight.

There is a close relationship between the amount of food eaten, specially starchy, sugary and fatty food, and obesity. Being overweight is not normally a question of glands or heredity. It is almost entirely a question of eating too much of the wrong type of food.

Obesity begins from the time one is a baby. Most parents love a fat chubby baby, with the result that they grossly overfeed their children. So the risk of a coronary attack begins from childhood. The chubby child whom many parents are so proud of, becomes a heart case later on in his life. The eating habits formed in childhood continue for the rest of one's life, with the result that by the time the infant has reached the age of 15, he is well on the way to having a weight problem when he becomes an adult.

Surprisingly, even a small amount of excess food can make one put on weight. It is a matter of simple arithmetic movement and exercise take off weight. If the calories coming in by way of food are in excess of the calories going out by way of movement and exercise, the calories become stored in our body as fat; and obesity begins. Even if a little excess mounts up and in the course of time the result is substantial overweight.

Obesity is also a matter of one's luck and metabolism. Some people eat and drink enormous quantities of calories and yet never put on weight. Their bodies seem to burn up these calories. Yet, there are other people, unfortunately the majority, who, even if they eat a little excess food, have an increase in weight.

No matter how hard you exercise, you will never bring down your weight substantially by exercising alone. You must jog for a mile or walk hard for four miles to be able to eliminate the effect of only one slice of bread. This gives you an idea of what little effect exercise can have for bringing down weight.

Now answer the following questions choosing the right options.

61. The calories become stored in our body as fat when ....
- (1) a small amount of excess food is eliminated from our body.
  - (2) movement and exercise are more.
  - (3) intake calories are more than the outgoing calories.
  - (4) outgoing calories are more than the intake calories.
62. Who are lucky according to the passage ?
- (1) Those who eat well but do not put on weight.
  - (2) Those whose bodies do not burn up calories.
  - (3) Those who eat little but put on weight.
  - (4) Those who eat excess and put on weight.
63. The only way in which one can reduce weight effectively is ....
- (1) to jog for a mile weekly once.
  - (2) to jog / walk briskly everyday.
  - (3) to control one's food alone.
  - (4) by exercise alone.
64. Which of the following statements is true ?
- (1) Only the people of developed countries are overweight.
  - (2) The biggest health problem that the middle-income groups perhaps face is being overweight.
  - (3) Only the people of middle-income group suffer from obesity.
  - (4) About 50% of the middle-income group are overweight.
65. Most parents over-feed their children because ....
- (1) they want to protect their children from the risk of heart attacks.
  - (2) they want to be more caring.
  - (3) they want their children to be healthy.
  - (4) they want their children to be chubby.

66. Identify the sentence in which the order of the adjectives is correct.

- (1) Mrs. Lalita has a huge good round black leather bag.
- (2) Mrs. Lalita has a round black huge good leather bag.
- (3) Mrs. Lalita has a good huge black round leather bag.
- (4) Mrs. Lalita has a good huge round black leather bag.

67. He was negligent and therefore the company suffered heavy losses.

The sentence can also be written as .....

- (1) Though he was negligent, the company suffered heavy losses.
- (2) On account of his negligence, the company suffered heavy losses.
- (3) He being negligent, the company suffered heavy losses.
- (4) In spite of his negligence, the company suffered heavy losses.

68. The detective story engrossed the readers all the way to the surprise ending. The underlined word means ....

- (1) encouraged to read the whole story.
- (2) divided attention.
- (3) caused excitement due to suspense in the story.
- (4) created interest in such a manner that you forget yourself.

69. Read the following jumbled sentences, P, Q, R, S & T.

- (P) "I have something to tell you," said the Rabbit.
- (Q) A Whale swam over to see who was calling her and looked around.
- (R) "You are too small and weak to say anything to me," said the Whale and set off back into the ocean.
- (S) After a few minutes, she saw a tiny Rabbit jumping up and down on a cliff.
- (T) "Rabbit, did you just call me over here?" said the Whale impatiently.

Now identify the right order of the sentences to make a meaningful paragraph.

- (1) T, S, Q, R, P
- (2) T, Q, S, P, R, T
- (3) Q, T, S, P, R
- (4) Q, S, T, P, R

70. Ram says to Sita, "I like laddus." The reported form of the above sentence is ....

- (1) Ram said to Sita that he would like laddus.
- (2) Ram tells Sita that he likes laddus.
- (3) Ram told Sita that he will like laddus.
- (4) Ram said Sita that he likes laddus.

71. The number of voiceless sounds present in the word, "Pronunciation" is .....

- (1) four
- (2) five
- (3) two
- (4) three

72. The technique of 'scanning' is used while .....

- (1) reading the title to anticipate the content of the article.
- (2) reading for specific information in the text.
- (3) reading headings and sub-headings to understand the main points.
- (4) looking at the illustrations to comprehend the main idea of the text.

73. (a) The students have some knowledge about maths.

(b) This sum from Chapter II is very difficult.

The underlined words in the sentences (a) and (b) are called .....

- (1) Homophones
- (2) Homonyms
- (3) Acronyms
- (4) Allophones

74. Read the following sentences carefully. Identify the students, in order starting with the student who walks to school most often.

(a) Murthy usually walks to school. He often goes on a cycle.

(b) Jayaraj never walks to school. He lives very far away.

(c) Satya always walks to school.

(d) Venkat sometimes walks to school.

(1) Venkat, Satya, Murthy, Jayaraj.

(2) Jayaraj, Murthy, Venkat, Satya.

(3) Satya, Murthy, Venkat, Jayaraj.

(4) Murthy, Venkat, Jayaraj, Satya.

75-79. The following passage has five numbered blanks. For each blank four alternatives are given. Identify the correct option for each blank.

“I’ll never go back to that place,” Albert assured him. “I (75) this certificate to the head teacher tomorrow, and that will be the end of it.” “Don’t (76) to get a reference in (77) from your mathematics teacher first,” Yuri reminded him. Mr. Koch willingly gave Albert the reference he wanted. “If I say I can’t teach you (78), and probably you’ll soon be able to teach me, (79) ?” he asked.

- 75.** (1) took
(2) take
(3) would take
(4) am going to take

- 76.** (1) allow
(2) permit
(3) forget
(4) think

- 77.** (1) written
(2) writing
(3) wrote
(4) the write

- 78.** (1) any more
(2) some more
(3) more and more
(4) all the more

- 79.** (1) was that all right
(2) should it be all right
(3) will that be all right
(4) is that all right

80. The horse galloped away.

The underlined word is an adverb of .....

- (1) frequency
- (2) time
- (3) result
- (4) place

81. If it should rain, they will not come.

Here 'should' expresses .....

- (1) the necessity.
- (2) a command.
- (3) a supposition.
- (4) an obligation.

82. Tell me how you found that out.

The underlined part is .....

- (1) a Noun clause.
- (2) the Main clause.
- (3) an Adjective clause.
- (4) an Adverb clause.

83. I was upset by her mistakes, but I _____.

Complete the sentence choosing the correct idiomatic expression.

- (1) slipped my tongue.
- (2) lashed my tongue.
- (3) was on the tip of my tongue.
- (4) bit my tongue.

84. I congratulated him on passing the test.

Another form of the above sentence is .....

- (1) I congratulated owing to passing his test.
- (2) I congratulated him until he had passed the test.
- (3) I congratulated him because he had passed the test.
- (4) I congratulated because of he passing the test.

85. Identify the grammatically correct question.

- (1) How high is Mount Everest ?
- (2) What height is Mount Everest ?
- (3) How tall is Mount Everest ?
- (4) How much height is Mount Everest ?

86. (a) I showed to the policeman my identity card.

(b) I showed the policeman my identity card.

Read the sentences (a) and (b), and then choose the correct option about them.

- (1) Both (a) and (b) are wrong.
- (2) Only (b) is correct.
- (3) Only (a) is correct.
- (4) Both (a) and (b) are correct.

87. A test is considered 'Reliable', if .....
- (1) all the students pass in the test.
  - (2) students get the same result when it is conducted again.
  - (3) it measures what it claims to measure.
  - (4) it covers all the items in the syllabus.
88. The checklists given in each unit, at the end, in the English Text books are meant for .....
- (1) the assessment of pupils by their parents.
  - (2) the assessment of pupils by their Headmaster.
  - (3) the assessment of pupils by the teacher.
  - (4) the self-assessment by the pupils.
89. Formative assessment is based on four tools. They are ....
- (1) Individual performance, Performance in Group, Project work and Performance in literary activities.
  - (2) Notebooks, Slip tests, Project work and Own writings.
  - (3) Observation, Notebooks, Project work and Slip tests.
  - (4) Records, Slip tests, Note books and Performance in co-curricular activities.
90. The function-based and task-centred approach is .....
- (1) The Communicative approach.
  - (2) The Situational approach.
  - (3) The SOS approach.
  - (4) The Structural approach.

PART - IV

MATHEMATICS - CONTENT

91. The scale of a map is 1 : 30000. If two cities are 4 cm apart in the map, then the actual distance between them (in kilometers) is ....
- ఒక మ్యాపు 1:30000 స్కేలునకు గీయబడినది. మ్యాపులో రెండు పట్టణముల మధ్య దూరము 4 సెం.మీ. అయిన వాటి మధ్య నిజ దూరము (కిలోమీటర్లలో)
- (1) 1.2
(2) 120
(3) 0.12
(4) 12
92. The number of lines of symmetry of an isosceles triangle is ....
- ఒక సమద్విబాహు త్రిభుజమునకు గీయగల సౌష్ఠ్య రేఖల సంఖ్య
- (1) 2
(2) 1
(3) 4
(4) 3
93. If the digit in unit's place of a number is 7, then the digit in the unit's place of its cube is ....
- ఒక సంఖ్య ఒకట్ల స్థానములో 7 వుంటే, ఆ సంఖ్య ఘనములో ఒకట్ల స్థానములో వుండే అంకె
- (1) 7
(2) 9
(3) 1
(4) 3
94. The smallest rational number in $-\frac{4}{9}, -\frac{5}{12}, -\frac{7}{18}, -\frac{2}{3}$ is .....
- $-\frac{4}{9}, -\frac{5}{12}, -\frac{7}{18}, -\frac{2}{3}$ లలో అతి చిన్న అకరణీయ సంఖ్య
- (1) $-\frac{4}{9}$
(2) $-\frac{5}{12}$
(3) $-\frac{2}{3}$
(4) $-\frac{7}{18}$

95. The number of distinct three digit numbers that can be formed by using the digits 7, 2 and 3 without repeating the digits, is .....

7, 2, 3 అంకెల సుపయోగించి, అంకెలు పునరావృతం కాకుండా వుండేటట్లు, రాయగల విభిన్న మూడంకెల సంఖ్యల సంఖ్య

- (1) 6
- (2) 4
- (3) 3
- (4) 5

96. From a rope of length 11 m, if two pieces of lengths $2\frac{3}{5}$ m and $3\frac{3}{10}$ m are cut, then the remaining length of the rope (in meters) is .....

11 మీ. పొడవు గల ఒక త్రాడు నుండి $2\frac{3}{5}$ మీ. మరియు $3\frac{3}{10}$ మీ. పొడవు గల రెండు ముక్కలను కత్తిరించగా మిగిలిన త్రాడు పొడవు (మీటర్లలో)

- (1) $5\frac{9}{10}$
- (2) $4\frac{9}{10}$
- (3) $5\frac{1}{10}$
- (4) $4\frac{1}{10}$

97. The area of a square field is 36 m^2 . If a bird flies at a speed of $30\sqrt{2}$ m/min along the diagonal line, then the time (in seconds) required for it to cross the field is .....

ఒక చతురస్రాకార పొలము వైశాల్యము 36 చ.మీ. ఒక పక్షి నిమిషానికి $30\sqrt{2}$ మీటర్ల వేగముతో ఆ పొలము కర్ణము గుండా పోయే రేఖ వెంబడి ఎగురుచున్నచో, ఆ పొలాన్ని దాటుటకు, ఆ పక్షికి పట్టు సమయము (సెకన్లలో)

- (1) 8
- (2) 5
- (3) 11
- (4) 12

98. The class mark of the class (90-120) is .....

(90 - 120) తరగతి యొక్క తరగతి మార్కు

- (1) 115
- (2) 120
- (3) 105
- (4) 90

99. A rectangular block of dimensions $16 \times 10 \times 8$ units is painted. If it is cut into cubes of dimensions $1 \times 1 \times 1$ units, then the number of cubes which are not painted at all, is ....

$16 \times 10 \times 8$ యూనిట్లు కొలతలు గల ఒక దీర్ఘఘనాకార దిమ్మకు రంగు వేయబడినది. దానిని $1 \times 1 \times 1$ యూనిట్ల కొలతలు గల సమఘనాలుగా కత్తిరించగా, అసలు రంగు వేయబడని సమఘనాల సంఖ్య

100. By oversight, a boy divided a certain number by 75 and obtained 72 as both quotient and remainder. If had he divided with correct number, namely 72, then the remainder is ...

ఒక బాలుడు, ఒక సంఖ్యను పొరపాటుగా 75 తో భాగించగా, అతనికి భాగఫలము మరియు శేషము రెండూ 72 వచ్చినవి. అతను ఒక వేళ సరియైన సంఖ్య 72 తో భాగించి వుంటే, వచ్చి వుండే శేషము

101. If the simple interest is $12\frac{1}{2}\%$ per annum, then the number of years in which a certain amount of money is doubled, is .....

సంవత్సరమునకు $12\frac{1}{2}\%$ సామాన్య వడ్డీతో లెక్క కట్టగా, కొంత మొత్తము రెట్టింపు కావడానికి పట్టే కాలము సంవత్సరాలలో

- (1) 8
(2) $7\frac{1}{2}$
(3) 9
(4) $8\frac{1}{2}$

102. In a plane, if three or more lines intersect at the same point, then they are called .....

- (1) Intersecting lines.
(2) Concurrent lines.
(3) Parallel lines.
(4) Perpendicular lines.

ఒక తలలో మూడు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ సరళ రేఖలు ఒకే బిందువు వద్ద ఖండించుకున్నచో, ఆ రేఖలు

- (1) ఖండన రేఖలు
(2) మిళిత రేఖలు
(3) సమాంతర రేఖలు
(4) లంబ రేఖలు

103. The angle which is not possible to construct, using a ruler and compass is .....

ఈ క్రింది వానిలో, స్కేలు మరియు వృత్తలేఖని మాత్రమే ఉపయోగించి నిర్మించలేని కోణము

(1) $67\frac{1}{2}^\circ$

(2) 40°

(3) $22\frac{1}{2}^\circ$

(4) 30°

104. The average of first six composite numbers is .....

మొదటి ఆరు సంయుక్త సంఖ్యల సగటు ....

(1) $8\frac{5}{6}$

(2) 9

(3) 8

(4) $8\frac{1}{6}$

105. If $1.9999 \dots$ is expressed in the form

of $\frac{p}{q}$, where p and q are integers and $q \neq 0$, then it is .....

1.9999 ..... ను p, q లు పూర్ణసంఖ్యలవుతూ,

$q \neq 0$ అయ్యేటట్లు $\frac{p}{q}$ రూపంలో రాయగా,

అది .....

(1) $\frac{19}{10}$

(2) $\frac{1999}{1000}$

(3) 2

(4) $\frac{1}{9}$

106. A boy observed, a pillar and a tree, in his school playground. The pillar of height 8 m casts a shadow of length 10 m. At the same instance, the tree casts a shadow of length 40 m, then the height of the tree (in meters) is .....

ఒక బాలుడు, తన పాఠశాల ఆట స్థలములో, ఒక స్తంభమును మరియు ఒక చెట్టును చూశాడు. స్తంభము ఎత్తు 8 మీ. వుండగా దాని నీడ పొడవు 10 మీ. వున్నది. అదే సమయంలో ఆ చెట్టు నీడ పొడవు 40 మీ. అయిన ఆ చెట్టు ఎత్తు (మీటర్లలో)

(1) 50

(2) 40

(3) 36

(4) 32

107. If Siri sold a D.V.D. player for ₹ 2800 at a gain of 12%, then the price at which she bought it (in rupees) is .....

సిరి ఒక D.V.D. ప్లేయర్ను ₹ 2800 లకు అమ్ముగా 12% లాభము వచ్చినది. అయిన ఆమె ఆ D.V.D. ప్లేయర్ను కొన్న వెల (రూపాయలలో)

- (1) 2300
- (2) 2600
- (3) 2500
- (4) 2400

108. If the complement of an angle is 25% of its supplement, then its measure is .....

ఒక కోణము యొక్క పూరక కోణము, దాని సంపూరక కోణములో 25% వున్న, ఆ కోణము కొలత

- (1) 90°
- (2) 60°
- (3) 75°
- (4) 45°

109. If the total surface area of a cube is 96 cm^2 , then the volume of the cube (in cm^3) is .....

ఒక ఘనము సంపూర్ణతల వైశాల్యము 96 చ. సెం.మీ. అయిన దాని ఘనపరిమాణము (ఘ. సెం.మీ. లలో)

- (1) 64
- (2) 216
- (3) 8
- (4) 27

110. Out of the given numbers 10, 21, 35 and 24, the pair of co-primes is .....

ఇచ్చిన సంఖ్యలు 10, 21, 35 మరియు 24 లలోని పరస్పర ప్రధానాంకాల జత

- (1) 10, 24
- (2) 24, 35
- (3) 10, 35
- (4) 21, 24

111. The value of

$$\frac{(4.27 \times 4.27) - (3.51 \times 3.51)}{4.27 + 3.51} \text{ is } \dots$$

$$\frac{(4.27 \times 4.27) - (3.51 \times 3.51)}{4.27 + 3.51} \text{ విలువ } \underline{0.10}$$

- (1) 0.78
- (2) 7.78
- (3) 7.6
- (4) 0.76

112. The least number which when divided by 25, 40 and 60 leaves a remainder 7 in each case, is ....

25, 40 మరియు 60 లచే భాగించగా ప్రతిసారి శేషము 7 ను యిచ్చే అతి చిన్న సంఖ్య

- (1) 607
- (2) 507
- (3) 1207
- (4) 1007

113. A rope of length 32 cm is given. Then the number of different rectangles with integral measurements that can be formed with it, is .....

32 సెం.మీ. పొడవు గల త్రాడు యివ్వబడినది. దాని నుపయోగించి భుజాల కొలతలు పూర్ణ సంఖ్యలయ్యేటట్లు ఏర్పరచగల, విభిన్న దీర్ఘచతురస్రాల సంఖ్య

- (1) 15
- (2) 8
- (3) 7
- (4) 32

114. In a triangle, if one angle is equal to the sum of the other two distinct angles, then the triangle is .....

- (1) Equilateral triangle
- (2) Obtuse angled triangle
- (3) Right-angled triangle
- (4) Isosceles triangle

ఒక త్రిభుజములో ఒక కోణము, మిగిలిన రెండు విభిన్న కోణాల మొత్తానికి సమానము అయిన ఆ త్రిభుజము

- (1) సమబాహు త్రిభుజము
- (2) అధిక కోణ త్రిభుజము
- (3) లంబకోణ త్రిభుజము
- (4) సమద్విబాహు త్రిభుజము

MATHEMATICS METHODOLOGY

115. Which of the following types of test items is suitable to test the 'specification' namely, 'establishes the relationships' ?

- (1) 'Analogy type' of test item.
- (2) 'True or False' type of test item.
- (3) 'Multiple choice' test item.
- (4) 'Fill in the blanks' type of test item.

ఈ క్రింది నికషాంశ రూపాల్లో ఏది 'సంబంధాలు ఏర్పాటు చేస్తారు' అనే 'స్పష్టికరణను' పరీక్షించడానికి అనుకూలమైనది ?

- (1) సాదృశ్యాల నికషాంశ రూపం
- (2) 'సత్యాసత్యాల' నికషాంశ రూపం
- (3) బహుళాచ్ఛిక నికషాంశ రూపం
- (4) పూరకాంశ నికషాంశ రూపం

116. In first half of the micro teaching cycle, first three stages lie in the order shown below.

- (1) Plan → Teach → Reteach.
- (2) Plan → Replan → Reteach.
- (3) Plan → Replan
→ Reinforcement.
- (4) Plan → Teach
→ Reinforcement.

సూక్ష్మబోధన చక్రంలో, మొదటి సగంలో ఉండే మూడు దశలు ఈ క్రింద చూపబడిన క్రమంలో ఉంటాయి.

- (1) పథక రచన → బోధన → పునః బోధన.
- (2) పథక రచన → పునః పథక రచన
→ పునః బోధన.
- (3) పథక రచన → పునః పథక రచన
→ పరిపుష్టి.
- (4) పథక రచన → బోధన → పరిపుష్టి.

117. Observe the following sentences in the order they appear.

"If I don't born today, you don't born tomorrow.

Therefore you don't born tomorrow."

The phrase that logically fits in, is .....

- (1) You born today.
- (2) You don't born today.
- (3) I born today.
- (4) I don't born today.

ఈ క్రింది వాక్యాలను, అవి ఇవ్వబడిన క్రమంలోనే పరిశీలించండి.

'నేను ఈ రోజు జన్మించకుంటే, రేపు నీవు జన్మించవు.

.....
అందువల్ల రేపు నీవు జన్మించవు.'

వీటితో తార్కికంగా సరిపోయే వాక్యము

- (1) నీవు ఈరోజు జన్మించినావు.
- (2) నీవు ఈరోజు జన్మించలేదు.
- (3) నేను ఈరోజు జన్మించాను.
- (4) నేను ఈరోజు జన్మించలేదు.

118. 'Education is not that which is taught by a teacher; It is a natural process; It is acquired from the experiences provided by the environment.'

The Educationist, who conceived this idea is ....

- (1) Pestology
- (2) Poulya
- (3) Montessori
- (4) Froebel

'విద్య అనేది ఉపాధ్యాయుడు బోధించేది కాదు; అదొక సహజ ప్రక్రియ; అది పరిసరాలు కలిగించే అనుభవాల వల్ల ఏర్పడుతుంది.'

ఈ భావనను వ్యక్తపరిచిన విద్యావేత్త

- (1) పెస్టాలజీ
- (2) పౌల్య
- (3) మాంటిస్సోరి
- (4) ఫ్రోబెల్

119. Which of the following 'padas' of Aryabhateeya contains the descriptions of measurement of time and planetary motion.

- (1) Gola Gamana pada
- (2) Kaala pada
- (3) Geethika pada
- (4) Gola Gathi pada

ఈ క్రింది పాదాల్లో ఏది, ఆర్యభట్టియంలోని కాలమానాన్ని, గ్రహగతుల గురించిన వర్ణనలు కలిగి ఉంటుంది?

- (1) గోళగమన పాదం
- (2) కాల పాదం
- (3) గీతికా పాదం
- (4) గోళగతి పాదం

120. 'The topics that are to be included in Mathematics syllabi, should not only bear relationship with life, but should also help the students to settle in life.'

Which of the following principles convey the same meaning ?

- (1) Preparatory principle and cultural principle.
- (2) Preparatory principle and correlational principle.
- (3) Preparatory principle and disciplinary principle.
- (4) Correlational principle and disciplinary principle.

'గణిత ప్రణాళికలో చేర్చబడే అంశాలు, జీవితంలో సహసంబంధం కలిగి ఉండటమే కాకుండా, జీవితంలో విద్యార్థి స్థిరపడటానికి కూడా సహకరించాలి.'

ఈ క్రింది సూత్రాల్లో ఏది ఈ విషయాన్నే తెలియజేస్తుంది?

- (1) సన్నాహక సూత్రము మరియు సాంస్కృతిక సూత్రము.
- (2) సన్నాహక సూత్రము మరియు సహసంబంధ సూత్రము.
- (3) సన్నాహక సూత్రము మరియు క్రమశిక్షణ సూత్రము.
- (4) సహసంబంధ సూత్రము మరియు క్రమశిక్షణ సూత్రము.

PART - V
ENVIRONMENTAL STUDIES

121. The disease, caused due to protein deficiency is ....

- (1) Obesity
- (2) Beri Beri
- (3) Kwashiorkar
- (4) Marasmus

ప్రోటీన్ల లోపం వల్ల కలిగే వ్యాధి .....

- (1) స్థూలకాయత్వం
- (2) బెరి బెరి
- (3) క్వాషియార్కర్
- (4) మెరాస్మస్

122. Hunting and selling wild animals is a crime according to the schedule-I of .....

- (1) Wildlife Protection Act, 1971
- (2) Wildlife Protection Act, 1991
- (3) Wildlife Protection Act, 1981
- (4) Wildlife Protection Act, 1961

దీనిలోని షెడ్యూలు-I ప్రకారం అడవి జంతువులను వేటాడడం, విక్రయించడం నేరం.

- (1) వన్యప్రాణి పరిరక్షణ చట్టం, 1971
- (2) వన్యప్రాణి పరిరక్షణ చట్టం, 1991
- (3) వన్యప్రాణి పరిరక్షణ చట్టం, 1981
- (4) వన్యప్రాణి పరిరక్షణ చట్టం, 1961

123. The correct statement in the following is ....

- (1) Both male and female tailor birds build nest.
- (2) Tailor bird does not build nest.
- (3) Male tailor bird builds nest.
- (4) Female tailor bird builds nest.

కిందివానిలో సరైనది.

- (1) గిజిగాడు పక్షుల్లో ఆడ, మగ రెండూ కూడా గూళ్లు కడతాయి.
- (2) గిజిగాడు పక్షి గూడు కట్టలేదు.
- (3) గిజిగాడు పక్షుల్లో మగవి మాత్రమే గూళ్లు కడతాయి.
- (4) గిజిగాడు పక్షుల్లో ఆడవి మాత్రమే గూళ్లు కడతాయి.

124. The animal, which is not in the list of the population that is decreasing .....

- (1) Kalivi kodi
- (2) Sheep
- (3) Tiger
- (4) Battameka Pakshi

రోజు రోజుకు తగ్గిపోతున్న జనాభా జాబితాలో లేనిది -

- (1) కలివి కోడి
- (2) గొర్రె
- (3) పులి
- (4) బట్టమేక పక్షి

125. Sultan Mohd. of Ghazni, who destroyed the Somanath temple was a contemporary of ....

- (1) Srimara Sri Vallabha.
- (2) Raja Raja Deva.
- (3) Chola Rajendra II.
- (4) Chola Rajendra I.

సోమనాథ దేవాలయాన్ని ధ్వంసం చేసిన గజనీ మహమ్మద్ వీరి సమకాలికుడు.

- (1) శ్రీమార శ్రీవల్లభుడు
- (2) రాజరాజదేవుడు
- (3) చోళ రాజేంద్ర II
- (4) చోళ రాజేంద్ర I

126. The state that lies on the west side to Telangana state is ....

- (1) Madhya Pradesh
- (2) Karnataka
- (3) Tamil Nadu
- (4) Chhattisgarh

తెలంగాణా రాష్ట్రానికి పడమర దిక్కున ఉన్న రాష్ట్రం .....

- (1) మధ్య ప్రదేశ్
- (2) కర్ణాటక
- (3) తమిళనాడు
- (4) చత్తీస్‌గఢ్

127. The founder of Adi Hindu Jatiyonnati Sabha in Telangana was ....

- (1) Arigey Ramaswamy
- (2) Jyothiba Phule
- (3) Bhagya Reddy Verma
- (4) Narayana Guru

తెలంగాణాలో ఆది హిందూ జాతీయోన్నతి సభను స్థాపించినవారు.

- (1) అరిగె రామస్వామి
- (2) జ్యోతిబా ఫూలే
- (3) భాగ్యరెడ్డి వర్మ
- (4) నారాయణ గురు

128. Telangana State Bird is ....

- (1) Parrot
- (2) Sparrow
- (3) Dove
- (4) Pala Pitta

తెలంగాణా రాష్ట్రపక్షి .....

- (1) రామచిలుక
- (2) పిచ్చుక
- (3) పావురం
- (4) పాలపిట్ట

129. The first floor of Qutub-minar was built by ....

- (1) Babar
- (2) Qutubuddin Aibak
- (3) Allauddin
- (4) Akbar

కుతుబ్‌మినార్ మొదటి అంతస్తును నిర్మించినవారు.

- (1) బాబర్
- (2) కుతుబుద్దీన్ ఐబక్
- (3) అల్లాఉద్దీన్
- (4) అక్బర్

130. The river that flows through desert Sahara is ....

- (1) Congo river
- (2) Niger river
- (3) Nile river
- (4) Volta river

సహారా ఎడారి గుండా ప్రవహించే నది .....

- (1) కాంగో నది
- (2) నైజర్ నది
- (3) నైలు నది
- (4) వోల్టా నది

131. The Satavahana Dynasty was founded by ....

- (1) Sripulomavi
- (2) Kanishka
- (3) Srimukha
- (4) Yagnasri Satakarni

శాతవాహన వంశ స్థాపకుడు .....

- (1) శ్రీపులోమావి
- (2) కనిష్కడు
- (3) శ్రీముఖుడు
- (4) యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి

132. The Kings Reservoir "Hauz-I-Sultani" was built by ....

- (1) Ibrahim
- (2) Allauddin
- (3) Shah Jahan
- (4) Iltutmish

రాజుగారి జలాశయం హౌజ్-ఇ-సుల్తానీని నిర్మించినవారు .....

- (1) ఇబ్రహీం
- (2) అల్లాఉద్దీన్
- (3) షాజహాన్
- (4) ఇల్‌టమ్‌షిష్

133. This is not one among the 4 R's referred to reduce pollution or to save environment.

- (1) Recover
- (2) Repair
- (3) Reduce
- (4) Reuse

కాలుష్యాన్ని తగ్గించుటకు లేదా పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించుటకు ఉద్దేశించబడిన 4 R లలో లేనిది.

- (1) తిరిగి ఏర్పాటు చేయడం
- (2) రిపేర్ చేయడం
- (3) తగ్గించడం
- (4) పునర్వినియోగం

134. The largest organ in the human body is .....

- (1) Lungs
- (2) Stomach
- (3) Brain
- (4) Skin

మానవ శరీరంలో అతి పెద్ద అవయవము .....

- (1) ఊపిరితిత్తులు
- (2) జీర్ణాశయం
- (3) మెదడు
- (4) చర్మం

135. This animal lives in burrows.

- (1) Monkey
- (2) Fox
- (3) Rabbit
- (4) Bear

బొరియల్లో నివసించే జంతువు .....

- (1) కోతి
- (2) నక్క
- (3) కుందేలు
- (4) ఎలుగుబంటి

136. These can't play role in the depletion of Ozone layer.

- (1) Air conditioners
- (2) Aerosols
- (3) Air coolers
- (4) Refrigerators

ఓజోన్ పొరను నాశనం చేయడంలో పాత్ర లేనివి

- (1) ఎయిర్ కండిషనర్లు
- (2) ఎయిరోసాల్స్
- (3) ఎయిర్ కూలర్లు
- (4) రిఫ్రిజరేటర్లు

137. The quantity of the fresh water in the total water available on the earth is ....

భూమిపై ఉన్న నీటి మొత్తంలో మంచినీటి

పరిమాణం .....

- (1) 10%
- (2) 1%
- (3) 97%
- (4) 2%

138. Komaram Bheem was killed at ....

- (1) Pochera
- (2) Babejhari
- (3) Jodeghat
- (4) Keslapur

కొమరం భీం చంపబడిన ప్రాంతం .....

- (1) పోచెర
- (2) బాబేఝరి
- (3) జోడేఘాట్
- (4) కేస్లాపూర్

139. This city is called the city of lakes ....

- (1) Nagpur
- (2) Jodhpur
- (3) Udaipur
- (4) Jaipur

సరస్సుల నగరంగా పిలువబడే నగరం .....

- (1) నాగపూర్
- (2) జోధ్పూర్
- (3) ఉదయపూర్
- (4) జైపూర్

140. This magazine was edited by Vaddiraju brothers in Warangal

- (1) Golconda patrika
- (2) Rayyat
- (3) Tenugu patrika
- (4) Nilagiri patrika

వడ్డిరాజు సోదరులు వరంగల్లు నుండి నడిపిన పత్రిక .....

- (1) గోల్కొండ పత్రిక
- (2) రయ్యత్
- (3) తెనుగు పత్రిక
- (4) నీలగిరి పత్రిక

141. Throughout the world, the day and night are equal in size on this day, is ....

- (1) September 23
- (2) September 24
- (3) September 21
- (4) September 22

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పగలు రాత్రి సమానంగా ఉండే రోజు .....

- (1) సెప్టెంబరు-23
- (2) సెప్టెంబరు-24
- (3) సెప్టెంబరు-21
- (4) సెప్టెంబరు-22

142. Sequential order to show the path of food in the digestive system is ....

- (1) Mouth → Small intestine → Oesophagus → Stomach → Large intestine.
- (2) Mouth → Oesophagus → Small intestine → Large intestine → Stomach.
- (3) Mouth → Oesophagus → Stomach → Small intestine → Large intestine.
- (4) Mouth → Oesophagus → Small intestine → Stomach → Large intestine.

జీర్ణ వ్యవస్థలో ఆహారం వెళ్ళే మార్గాన్ని తెలిపే క్రమం .....

- (1) నోరు → చిన్నప్రేగు → ఆహార వాహిక → జీర్ణాశయం → పెద్దప్రేగు
- (2) నోరు → ఆహార వాహిక → చిన్నప్రేగు → పెద్దప్రేగు → జీర్ణాశయం
- (3) నోరు → ఆహార వాహిక → జీర్ణాశయం → చిన్నప్రేగు → పెద్దప్రేగు
- (4) నోరు → ఆహార వాహిక → చిన్నప్రేగు → జీర్ణాశయం → పెద్దప్రేగు

143. The first hour immediately after an accident is known as .....

- (1) Silver hour
- (2) Important hour
- (3) Diamond hour
- (4) Golden hour

ప్రమాదం జరిగిన వెంటనే మొదటి గంటను ఇలా పిలుస్తారు.

- (1) సిల్వర్ అవర్
- (2) ఇంపొర్టెంట్ అవర్
- (3) డైమండ్ అవర్
- (4) గోల్డెన్ అవర్

144. The nutrients that give energy are ....

- (1) Carbohydrates
- (2) Vitamins
- (3) Proteins
- (4) Minerals

శక్తిని ఇచ్చే పోషక పదార్థాలు .....

- (1) పిండిపదార్థాలు
- (2) విటమిన్లు
- (3) మాంసకృత్తులు
- (4) ఖనిజలవణాలు

METHODOLOGY

145. "Students will be able to analyse the given problem." - This objective belongs to following domain.

- (1) Psychomotor domain
- (2) Creative domain
- (3) Cognitive domain
- (4) Affective domain

'విద్యార్థులు ఇచ్చిన సమస్యను విశ్లేషణ చేయగలుగుతారు' - అనే బోధనా లక్ష్యం ఈ రంగానికి చెందినది.

- (1) మానసిక చలనాత్మక రంగం
- (2) సృజనాత్మక రంగం
- (3) జ్ఞానాత్మక రంగం
- (4) భావావేశ రంగం

146. "After learning about nutritional values of various food items, students change their food habits." - This represents the following value.

- (1) Creative value
- (2) Discipline value
- (3) Social value
- (4) Cultural value

"వివిధ ఆహార పదార్థాలలో ఉండే పోషక విలువల గురించి నేర్చుకొన్న తర్వాత విద్యార్థులు వారి ఆహారపు అలవాట్లను మార్చుకొంటారు" - ఈ వాక్యం ఈ విలువను సూచిస్తుంది.

- (1) సృజనాత్మక విలువ
- (2) క్రమశిక్షణా విలువ
- (3) సామాజిక విలువ
- (4) సాంస్కృతిక విలువ

147. Which one of the following is not attainable by the end of lesson in a classroom ?

- (1) Enabling student to draw the diagram of flower.
- (2) Enabling student to demonstrate an experiment in classroom by himself.
- (3) Developing scientific attitude among students.
- (4) Enabling student to understand the concept of water cycle.

ఈ క్రింది వానిలో ఏది ఒక తరగతి గదిలో పాఠశాల పూర్తి అయిన తర్వాత మనం సాధించలేము.

- (1) ఒక పుష్పం యొక్క బొమ్మను విద్యార్థులు గీసేలా చేయడం.
- (2) ఒక ప్రయోగంను విద్యార్థి తనంతట తానే తరగతి గదిలో ప్రదర్శించేలా చేయడం.
- (3) విద్యార్థులలో వైజ్ఞానిక వైఖరిని అభివృద్ధి పరచడం.
- (4) జలచక్రం అనే భావనను విద్యార్థి అవగాహన చేసుకొనేలా చేయడం.

148. Asking probing questions at the beginning of lesson is intended ....

- (1) to make the student think critically about the topic to be taught.
- (2) to confuse the student.
- (3) to recall the concepts taught yesterday.
- (4) to test the previous knowledge of student.

పాఠం మొదలు పెట్టడానికి ముందు అడిగే శోధనాత్మక ప్రశ్నలు దీని కొరకు ఉద్దేశించబడినాయి.

- (1) చెప్పబోయే అంశం గురించి విద్యార్థిని నిశితంగా ఆలోచింప జేయడానికి.
- (2) విద్యార్థిని గందరగోళానికి గురి చేయడానికి.
- (3) ముందురోజు బోధించిన భావనలను జ్ఞప్తికి తీసుకురావడానికి.
- (4) విద్యార్థి పూర్వ జ్ఞానాన్ని పరీక్షించడానికి.

149. The following test is used to find the learning difficulty of a student in a particular subject.

- (1) Unit test
- (2) Placement test
- (3) Summative test
- (4) Diagnostic test

ఒక విషయంను నేర్చుకోవడంలో విద్యార్థికి 'అభ్యసన నిష్ణతను' కనుక్కోవడానికి ఈ నికషను వాడతారు.

- (1) యూనిట్ నికష
- (2) స్థాననిర్ధారణ నికష
- (3) సంకలన నికష
- (4) లోపనిర్ధారణ నికష

150. Self learning is effectively achieved through ....

- (1) Panel discussion.
- (2) Doing an experiment in laboratory.
- (3) Demonstration.
- (4) Listening lecture.

స్వీయ అభ్యసనం దీని ద్వారా ప్రభావవంతంగా సాధించబడుతుంది.

- (1) పానెల్ చర్చ
- (2) ప్రయోగశాలలో ప్రయోగం చేయడం
- (3) ప్రదర్శన
- (4) ఉపన్యాసంను వినడం